

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-01-11
Besvaras senast
2024-01-26

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2023/24:340 Sveriges ansvar för att få stopp på kriget i Gaza

Den humanitära situationen i Gaza är ofattbar. Sedan Hamas fruktansvärda attack den 7 oktober förra året har över 22 000 personer i Gaza dödats av Israel. Nästan hela befolkningen, 1,9 miljoner människor, har drivits på flykt. Majoriteten av alla sjukhus har förstörts, journalister och hjälparbetare dödas och hjälpsändningar hindras. Israels blockad orsakar ett enormt lidande, och Gazaborna nekas de mest grundläggande förnödenheter, såsom vatten, mat, mediciner och elektricitet.

Sveriges regering har varit anmärkningsvärt undfallande. Trots den akuta situation där FN-experten varnar för folkmord och hjälporganisationer saknar ord för att beskriva läget på marken har regeringen konsekvent underlåtit att agera för att få slut på dödandet av civila. Motvilligt röstade man ja till ett eldupphör i FN:s generalförsamling den 12 december efter att först ha avstått några veckor tidigare. I stället upprepar man med envishet Israels rätt till självförsvar.

Det stämmer att stater har rätt till självförsvar – under vissa villkor. För att citera utrikesminister Tobias Billström i den särskilda debatten om situationen i Israel och Palestina som begärdes av Vänsterpartiet och som ägde rum i riksdagen den 27 oktober förra året: ”Israels legitima självförsvar måste ske i enlighet med folkrätten, inklusive den internationella humanitära rätten. Folkrätten och den internationella rätten gäller alla och alltid, oavsett geografisk kontext.”

Israel har gått långt utanför folkrätten med sina attacker mot civila. Enligt FN har fler barn dödats i Gaza än i alla andra konfliktområden på jorden det senaste året. De sjukhus som finns kvar är överbelastade, och människor saknar tillgång till den mest basala sjukvården. Det finns inga säkra områden för civila. Israel har uppmanat människor att lämna de norra delarna av Gaza. Trots det pågår attackerna i hela området.

Flera israeliska ministrar, bland annat finansminister Bezalel Smotrich och säkerhetsminister Itamar Ben-Gvir, har uppmanat till fördrivning av palestinier och att israeliska bosättningar ska upprättas på Gazaremsan. Också premiärminister Benjamin Netanyahu har gjort liknande uttalanden. Samtidigt pågår förhandlingar med länder som Kongo och Saudiarabien om att ta emot Gazabor som ”frivilligt” vill lämna Gaza. Men i den katastrofala situation Israel

skapat finns ingen frivillighet.

Det pågår sedan tidigare en utredning av krigsbrott begångna i Palestina vid Internationella brottsmålsdomstolen (ICC). Sydafrika har nu även anmält Israel till FN:s internationella domstol i Haag (ICJ).

Om den regelbaserade världsordningen och den internationella rättens principer ska kunna upprätthållas är det centralt att demokratiska stater som Sverige agerar när krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten begås.

Vänsterpartiet menar att det är av stor vikt att begångna krigsbrott utreds. Alla attacker på civila måste upphöra, och de ansvariga måste ställas till svars. Blockaden av Gaza måste upphöra, och en permanent vapenvila måste upprättas omedelbart. Sveriges regering måste stå upp för internationell rätt.

Med anledning av vad som anförts ovan vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

1. Avser ministern och Sveriges regering att ta några initiativ till fredssamtal?
2. Har ministern någon avsikt att rikta kritik mot Benjamin Netanyahu och Israels regering för brott mot folkrätten?
3. Stöder ministern och Sveriges regering Sydafrikas anmälan till ICJ och att frågan om folkmord prövas i domstol?

.....

Håkan Svenneling (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch